Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 1 март 1973 йил, пайшанба ◆ № 51 (15.525). ◆ Баҳоси 2 тийин.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШДА ИЖОДИЙ ИЗЛАНИШЛАР УЧУН

●

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА КЕНГАЙМОҚДА

●

ЭРТАГИ ЭКИНЛАР ЭКИШ ҚИЗҒИН

ИХТИРОЧИЛАР ВА РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР БУТУНИТТИФОҚ ЖАМИЯТИНИНГ IV СЪЕЗДИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамияти IV съездининг делегатларини ва сизлар орқали илҳомбахш меҳнати билан коммунизм моддий-техника базаси қурилишига катта ҳисса қўшаётган барча ихтирочилар, рационализаторлар ва новаторларни қизғин ва самимий табриклайди.

Ўз сафларига олти миллион нафардан зиёд илғор ишчи, колхозчи, олим, халқ хўжалиги мутахассисларини бирлаштирган ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамияти меҳнаткашларнинг ижодий активлигини ошириш юзасидан катта ишлар қилмоқда, фан ва техника тараққиётига, ижтимоий ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга актив ёрдам бермоқда.

Ҳозирги шароитларда ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг фаолияти тобора катта аҳамият касб этмоқда. Жамият ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун умумхалқ курашида янада зўр ғайрат билан кенг кўламда қатнашиши лозим.

Ўз сафлари активлигини янада ошириш, ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар, студентлар, ҳунар-техника мактаблари ўқувчиларини техника ижодиётига кенгроқ жалб қилиш жамиятнинг бурчидир. Ихтирочи ва рационализаторларнинг куч-ғайрат, билим ва тажрибалари халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида ишлаб чиқаришнинг техника даражасини янада оширишнинг энг муҳим проблемаларини ҳал этишга, меҳнат унумдорлигини анча ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, унумсиз сарф-ҳаражатларни қисқартириш, айниқса ишлаб чиқаришнинг ёрдамчи участкаларида, юк ортиш-тушириш ва омбор ишларида қўлда бажарилувчи операцияларни тугатишга ёрдам берувчи ғоят самарали ихтиро ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқишга қаратилмоғи керак. Жамоатчилик асосидаги конструкторлик ва патент бюролари, комплекс ижодий бригадалар, новаторлар кенгашлари каби ижодий ташкилотларнинг ишини бутун чоралар билан кенгайтириш ва активлаштириш лозим. Ихтиро ва рационализаторлик таклифларининг ишлаб чиқаришга жорий этилиши, ихтирочилик соҳасидаги қонунларга риоя қилиниши устидан жамоат контролини кучайтирмоқ зарур.

Ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамияти ихтирочилар, рационализаторлар ва новаторларнинг техникавий ва иқтисодий билимини ошириш тўғрисида доимо қайғурмоғи, уларнинг ишидаги тажриба алмашишни яхшиламоғи, техника янгиликлари авторларига зарур ёрдам кўрсатмоғи, ғоят истиқболли ихтиролар ва рационализаторлик таклифларини тажриба қилиб пишиқтириш ва уларнинг самарадорлигини текшириб кўриш учун корхоналарда шароитлар яратиб беришда ташаббус кўрсатмоғи лозим.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамияти IV съездининг делегатларига ишда катта-катта муваффақиятлар тилайди ҳамда ихтирочилар, рационализаторлар ва новаторлар тўққизинчи беш йиллик топшириқларини барвақт бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақа қатнашчиларининг олдинги сафларида бўлиб, фан ва техника тараққиётини тезлаштиришга, Улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга янги катта ҳисса қўшадилар, деб қаттиқ ишонч билдиради.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ИХТИРОЧИЛАР ВА РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР БУТУНИТТИФОҚ ЖАМИЯТИНИ ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ

МУСОБАҚАГА КЕНГ ЙЎЛ

ШАҲАР ВА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРЛАРИНИНГ СЕМИНАРИ

28 февралда Тошкентда шаҳар ва район партия комитетлари биринчи секретарларининг семинари тамом бўлди. Ўқишнинг иккинчи ва учинчи кунида семинар қатнашчилари ҳузурида «Жамоат чорвачилигини янада юксалтириш ҳамда КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «1972—1973 йил қиш фаслида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун чорвачилик ходимларининг Бутуниттифок социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисида»ги қарорини бажаришни ташкил этиш соҳасида рэйон партия комитетларининг асосий вазифалари» ҳақида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов, «КПСС XXIV съезди халқ контроли органларининг ишини янада такомиллаштириш тўғрисида» Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетининг Раиси Н. Маҳмудов, «Партия ҳужжатларини алмаштириш—ғоят муҳим ташкилий-сиёсий тадбир» деган мавзуда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлими мудирининг биринчи ўринбосари У. О. Отақулов доклад ва лекциялар билан чиқдилар. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Ғофуржонов ҳозирги босқичда республика комсомол ташкилотининг фаолияти тўғрисида гапириб берди. Тошкент Олий партия мактаби кафедрасининг мудири М. Г. Давлетшин «Кишилар билан ишлашда педагогика ва психологиянинг роли ва аҳамияти» тўғрисида лекция ўқиди.

Шаҳар партия комитетлари секретарларининг секция машғулотларида Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, ҳисоблаш маркази бўлган кибернетика институтининг директори В. Қ. Қобулов «Халқ хўжалигида ҳисоблаш техникаси ва бошқаришнинг автоматлаштирилган системалари» ҳақида, Тошкент кабель заводи партия комитетининг секретари Н. Х. Шагиев «Топширилган иш учун масъулиятни ошириш борасида партия комитети ва маъмуриятнинг иш тажрибаси тўғрисида», Ўзбекистон ССР Госплани иқтисодий тадқиқотлар институтининг бўлим мудири, иқтисод фанлари доктори О. И. Ҳикматов «Саноат ишлаб чиқариши ва қурилиш самарадорлигини оширишнинг асосий йўналишлари» тўғрисида, халқ хўжалиги институти кафедрасининг мудири, иқтисод фанлари доктори, профессор А. М. Айрумов «Корхона ишлаб чиқариш-молия фаолиятининг анализи» ҳақида лекция ўқидилар.

Қишлоқ район партия комитетларининг секретарлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудири Т. Г. Зининнинг «Қишлоқ хўжалигида фан-техника тараққиёти» тўғрисидаги, иқтисод фанлари доктори А. С. Цамуталининг «Иқтисодий конунлар — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини илмий бошқариш негизи» ҳақидаги, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси экспериментал биология институти лабораторияси мудири С. Мираҳмедовнинг «Пахтанинг вилтга чидамли янги навлари агротехникаси ҳусусиятлари» тўғрисидаги лекцияларини тингладилар.

Шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари партия комитетлари сиёсий ва ташкилотчилик ишининг бир қанча актуал масалалари юзасидан ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар, КПСС XXIV съезди қўйган вазифаларни ҳал қилишнинг баъзи бир самарали йўллари ва воситалари ҳақида гапирдилар. Андижон шаҳар партия комитетининг секретари С. Обидов, Нукус шаҳар партия комитетининг секретари Р. Бобоназаров, Самарқанд шаҳар партия комитетининг секретари М. Н. Ҳайитов, Олмалиқ шаҳар партия комитетининг секретари В. М. Муҳаммедов, Навоий шаҳар партия комитетининг секретари А. П. Шендрик, Пахтакор район партия комитетининг секретари В. Х. Насриддинов, Учқўрғон район партия комитетининг секретари А. Ҳасанов, Ильич район партия комитетининг секретари А. Абдушоҳидов, Янгиарик район партия комитетининг секретари М. Маткаримов, Сариосиё район партия комитетининг секретари Г. Н. Насриддинов, Киров район партия комитетининг секретари У. Бегматов, Ульянов район партия комитетининг секретари Х. Р. Қўйбоқаров шу масала юзасидан ахборот бердилар.

Семинарда КПСС Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари Н. П. Руденко қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишнинг асосий йўналишлари тўғрисида гапириб берди.

Семинар қатнашчилари Ҳамза ва Оржоникидзе район партия комитетларида бўлиб, партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик ва бу ишни ташкил этиш соҳасида ана шу партия комитетлари олиб бораётган ишлар билан танишдилар.

Пировардида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети секретарларининг семинар қатнашчилари билан суҳбати бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов семинар ишига якун ясаб, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йилида шаҳар ва район партия комитетларининг навбатдаги вазифалари устида тўхталиб ўтди.

(ЎзТАГ).

Қушхабарлар

ГУЛИСТОН. Гулистондаги наслчилиқ паррандачилик совхозининг коллективи давлатга тухум ва парранда гўшти сотиш биринчи квартал планини муддатидан олдин бажарди. Тайёрлов пунктига бир миллион юз минг дона тухум, 340 центнер парҳез гўшт етказиб берилди.

Совхоз ходимлари ўз имкониятларини ҳисоблаб кўриб, квартал охирига қадар давлатга қўшимча суратда 600 минг дона тухум ва 160 центнер гўшт сотишга қарор қилдилар. (ЎзТАГ).

●

ҚЎҚОН. Фарғона области корхоналари илғорларининг рўйҳатида янги ном пайдо бўлди. Қўқон йигирув-тўқув фабрикасининг тўқувчиси Николай Иванович Сверчков 1976 йил ҳисобига ишлай бошлади. У нормадаги битта станок ўрнига иккита станокда ишлаб, 16.200 одеялни нормада белгиланганидек беш йилда эмас, балки икки йилдан сал ортиқ вақт ичида тўқиди. Николай Сверчков бу муваффақиятга мокиларни икки баравар тез жойлаш ва ип узулишини тугатишга имкон берувчи янги иш усулларини ўзлаштириш натижасида эришди.

●

АНДИЖОН. «Водстройиндустрия» бирлашмасига қарашли Куйганёр заводи темир-бетон ирригация новлари ишлаб чиқаришга киришди. Буюртмачиларга ҳозиргача дастлабки километр «йиғма ариқ» жўнатилди. Завод коллективи бу йил 40 километр нов ишлаб чиқаришга сўз берди.

ТЕХНИКА

Қилинган ишларни якунлаш[illegible] беш йилликнинг ҳал қилувчи учи[illegible] чи йилида мамлакатимизнинг и[illegible] тирочилари, рационализаторлар[illegible] ва новаторлари олдида турган в[illegible] зифаларни муҳокама қилиш учу[illegible] мингга яқин делегат 28 феврал[illegible] куни Москвадаги ихтирочилар [illegible] рационализаторлар Бутуниттиф[illegible] жамиятининг Катта Кремль сар[illegible] йида очилган IV съездига кели[illegible] ди.

Йиғилиш аҳли **А. П. Кириле[illegible] ко, В. И. Долгих, И. В. Капит[illegible] нов** ўртоқларни самимий кутиб о[illegible] ди. СССР Олий Совети Президиу[illegible] ми Раисининг ўринбосари **Т. Ку[illegible] латов** улар билан бирга эди.

Ихтирочилар ва рационализатор[illegible] лар Бутуниттифоқ жамияти Марказий Кенгашининг раиси **Г. П. Софонов** съездни очди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси гулдурос қарсаклар остида фахрий президиумга сайланади.

Съезднинг президиуми ва иш[illegible] органлари сайланади.

Ўртоқ **Т. Кулатовга** сўз берилади.

ИДЕОЛОГИЯ ФРОНТИНИНГ ЖАНГЧИЛАРИ

П[illegible]

Партия XXIV съезди қарорла[illegible] ш авж олган, тўққизинчи беш [illegible] вазифаларини муддатидан олди[illegible] шаббуслар вужудга келаётган [illegible]

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

ЯНГИБОЗОР, (Тошкент области), 28 февраль. (ЎзТАГ). Бугун Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг Маданият саройида Тошкент области қишлоқ хўжалик илғорларининг кенгаши бўлди.

Кенгаш қатнашчилари область ижроия комитетининг раиси С. Асомовнинг 1972 йил якунлари ва область қишлоқ хўжалиги меҳнатчиларининг беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йили вазифалари тўғрисидаги докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Кенгашда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов нутқ сўзлади.

Кенгаш қатнашчилари пахта, дон, каноп, сабзавот, картошка, мева, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юзасидан 1973 йил учун социалистик мажбуриятлар қабул қилишди.

ЧЎЛҚУВАРЛАРНИНГ ЯНГИ ОТРЯДИ

Қарши даштини ўзлаштирувчилар янги ихтисослаштирилган «Карширемонтажстрой» трести ташкил этдилар. Даштда бунёд этиладиган янги посёлкалардаги барча инженерлик коммуникацияларини қуриш трест ихтиёрида бўлади. Замонавий техника билан қуролланган трест бўлимлари водопровод, канализация, теплотрасса, электр тармоқлари ўтказиш ишларини олиб боради.

Ишлар комплексини ягона ташкилот амалга ошириши техника, ишчи кучи ресурсларидан яхшироқ фойдаланишга, меҳнат унумдорлигини, қурилиш сифатини оширишга ёрдам беради. (ЎзТАГ).

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

ҒОЯВИЙ ИШЛАРнинг МУҲИМ СОҲАСИ

Совет кишилари Коммунистик партия ва совет халқлари бузилмас бирлигининг ёрқин намойишига айланган шонли юбилей руҳи билан яшамоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги тўғрисида»ги докладида идеология ва сиёсий-тарбиявий ишларни янада кучайтириш билан боғлиқ бўлган муҳим вазифалар белгилаб берилган. Бу ғоявий-назарий қоидалар ва сиёсий хулосаларда янги кишини камол топтириш, коммунистик ахлоқни мустаҳкамлаш, айниқса муҳим вазифа эканлиги, бу ишни муайян мақсадни кўзлаб конкрет олиб бориш зарурлиги таъкидланади.

Меҳнаткашларда коммунистик дунёқарашни шакллантириш, оммани марксизм-ленинизм руҳида тарбиялаш партия олиб бораётган бутун ғоявий-тарбиявий ишларнинг негизидир. Бухоро область партия ташкилотлари шу кунларда аҳолининг барча табақалари ўртасида СССРнинг 50 йиллиги материалларини кенг пропаганда қилмоқдалар. Бу ишга партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, идеология ходимлари, маданият муассасалари, зиёлиларнинг катта қисми жалб этилган. Ҳамма жойда ўртоқ Л. И. Брежневнинг докладида баён қилинган актуал проблемалар юзасидан лекциялар, суҳбатлар, тематик кечалар ўтказилмоқда. Шаҳар ва район партия комитетларининг 400 га яқин штатсиз лекторлари, 13000 дан ортиқ сиёсий ахборотчи ва ташкилотчилари, 15 мингдан кўпроқ агитаторлар бу ишда актив қатнашмоқдалар.

Партия ташкилотлари меҳнаткашларнинг ижтимоий онглилигини ошириш, уларни етук кишилар қилиб тарбияламоқ учун зарур воситаларнинг ҳаммасига эгадирлар. Тажрибали пропагандист кадрлар, ғоявий-сиёсий таъсир ўтказишнинг замонавий воситалари — маданият муассасалари ва уларнинг кўп сонли тармоқлари, музейлар, халқ университетлари, кино, матбуот, радио ана шу фахрли вазифани амалга оширишга даъват этилган. Асосий вазифа бутун назарий, пропаганда, оммавий-сиёсий ишларни КПСС XXIV съездининг юксак талаблари асосида йўлга қўйишдан, уни ҳаёт билан чамбарчас боғлиқ ҳолда олиб боришдан иборатдир.

Меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда маданий-оқартув муассасаларининг роли беҳиҳоя катта. Областдаги 254 та клуб, 24 та шаҳар ва район маданият уйлари, 588 та кутубхона, 77 та халқ университетлари, 9 та революция ва меҳнат шуҳрати музейлари, 376 та кино установка, 27 та автоклублар ана шу ишга сафарбар этилган.

Бухоро шаҳридаги Гагарин номли ёғ экстракция заводи, Навоий химия комбинати, Вобкент районидаги Ҳалаж қишлоқ совети, Ғиждувон районидаги Ленин номли колхоз клубида амалга оширилаётган ишлар диққатга сазовордир. Кенг жамоатчилик ҳамда клуб совети аъзоларининг ташаббуси билан ўтказилаётган тематик кечалар, савол-жавоблар, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, ишлаб чиқариш илғорлари билан ўтказилаётган учрашувлар катта қизиқишга сабаб бўляпти. «Меҳнат — шон-шараф», «Уч авлод учрашуви», «Менинг касбим — менинг фахрим», «СССР — менинг Ватаним», «Мен Советлар ватанининг гражданиман» мавзуларидаги кечалар бунга мисол бўла олади. Бухоро, Навоий, Ғиждувон, Шофиркон район колхоз ва совхозларида бундай оммавий тадбирлар мунтазам ўтказиб келинмоқда. Улар меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга хизмат қилмоқда, ишчи ва колхозчиларни меҳнатни севишга, она-Ватан бахт-саодати йўлида ҳалол меҳнат қилишга ундамоқда.

Бухоро район партия комитети меҳнаткашларни, айниқса ёш авлодни ғоявий-сиёсий тарбиялаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда. Бу ердаги идеология ишларнинг самарадорлигини «Правда», «Янги турмуш», «Маданият» колхозлари партия ташкилотларининг фаолиятидан яққол кўриш мумкин. Улар ёшларни интернационализм, халқлар дўстлиги руҳида тарбиялашга эътиборни оширмоқдалар. Янги анъаналарни турмушга дадиллик билан жорий этмоқдалар.

Шу райондаги «Янги турмуш» колхозида 19 миллат вакиллари бир ёқадан бош чиқариб меҳнат қилмоқдалар. Хўжалик ишлаб чиқаришида эришилаётган ютуқлар ўзаро дўстликнинг ажойиб маҳсули бўляпти. Ҳалол меҳнат колхозчиларга катта даромад билан бирга юксак ҳурмат ва эътибор ҳам келтирмоқда. Масалан, яқинда ўзбек ўғлони — сувчи Жўра Мамедов Меҳнат Қизил байроқ ордени билан тақдирланди. Унинг туркман оғаси Жўра Итолмасов Ленин орденига сазовор бўлди. Тожик йигит — бригадир Раҳмат Аҳмедовнинг кўксини Меҳнат Қизил Байроқ ордени безади. Колхоз партия ташкилотининг ташаббуси билан бу ерда интернационал дўстлик кечалари, халқлар дўстлиги, пролетар интернационализми ва СССРда миллий сиёсат тантанасига доир лекциялар ва суҳбатлар ўтказилмоқда.

Областимиздаги бир қатор маданият уйлари, колхоз ва совхозларда ташкил қилинган бадиий ҳаваскорлик коллективлари меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий тарбиялашда муҳим роль ўйнаяпти. Ғиждувон район маданият уйи қошидаги мақомчилар ансамбли, Бухоро районидаги «Лола» ашула ва рақс коллективи, Вобкент районидаги «Коммунизм» колхози бадиий ҳаваскорлик тўгараги меҳнаткашлар ўртасида катта эътибор топдилар.

Эришаётган ютуқларимиз жуда кўп. Лекин бу соҳада ҳали камчиликлар ҳам йўқ эмас. Тарбиявий иш формализм ва юзакичиликни ёқтирмайди. Айрим партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари меҳнаткашларнинг марксистик дунёқарашини такомиллаштиришда активлик кўрсатмаётирлар. Хусусан, Конимех, Когон, Қизилтепа районлари маданий оқартув муассасалари фаолиятида расмиятчилик ва юзакичилик кўринишлари юз бермоқда. Клублар, маданият уйлари, кутубхоналар кундалик ишларни коммунистик қурилишнинг амалий вазифалари билан боғлаб олиб бормаётирлар. Қишлоқ хўжалик ва иқтисодий билимлар етарли пропаганда қилинмаётир. Илғорлар, социалистик мусобақа пешқадамларининг тажрибаси кенг оммалаштирилаётгани йўқ.

Қишлоқ районларида маданий-оқартув муассасаларининг тармоғи суст кенгайтирилмоқда. Областда 25 та колхоз, 4 та совхоз ўз клубига эга эмас. «Когон», «Конимех» «Кўкча», «Октябрь 40 йиллиги» совхозларининг клублари тор ва кўримсиз. Олиб борилган кузатишлар шуни кўрсатдики, қишлоқ советлари депутатлари динга ишонувчи айрим кишилар ўртасида тушунтириш ишлари олиб боришда фаол қатнашмаётирлар. Биз бу камчиликларнинг олдини олишимиз ва илмий-атеистик пропагандани янада кучайтиришимиз керак. Айниқса ёшларни интернационализм, халқлар дўстлиги руҳида тарбиялашда кўп ишлар қилишимиз лозим. Бу соҳада СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик даврида тўпланган тажрибалардан кенг фойдаланамиз.

Область партия ташкилотлари КПСС XXIV съезди белгилаб берган йўлдан бориб, тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи учинчи йили вазифаларини муваффақиятли бажаришда меҳнаткашларнинг активлигини ва меҳнат ғайратини янада оширадилар. Бу бизнинг жонажон ишимиз ва муқаддас бурчимиздир.

А. МУЗАФФАРОВ,
Бухоро область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

журналининг февраль сони «Коммунист — партиянинг актив жангчиси» сарлавҳали бош мақола билан очилади. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Партия ҳужжатларини алмаштириш муносабати билан республика партия ташкилотларида коммунистлар билан индивидуал суҳбатлар ўтказиш тўғрисида»ги қарор эълон қилинган.

«Ташкилий-партиявий иш» бўлимида Ўзбекистон КП Қарши район комитетининг биринчи секретари Ф. Омоновнинг «Ҳар бир киши қалбига йўл топиб», Б. Убайдуллаевнинг «Партия ташкилотларининг жанговарлик қобилияти ошмоқда» сарлавҳали мақолалари берилган.

«Коммунист ўз ташкилотида» рубрикаси остида Ўзбекистон металлургия заводининг мастери Ш. Ҳамроқуловнинг «Энг муҳими — ўзига талабчанлик», Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг звено бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Мараҳимовнинг «Ҳамиша ва ҳамма соҳада пешқадам бўлайлик» мақолалари берилган. КПСС Устави ҳақида суҳбатлар рубрикаси остида А. Жуковнинг «Устав-партия ҳаётининг қонуни» мақоласи эълон қилинган.

К. Маркс ва Ф. Энгельснинг «Коммунистик партия манифести» асари нашр этилганлигининг 125 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон ССР Фанлар академияси философия ва ҳуқуқ институтининг илмий ходими Р. Шокирова ва доцент У. Шокировнинг «Замонамизнинг етакчи кучи» мақоласи ёритилган.

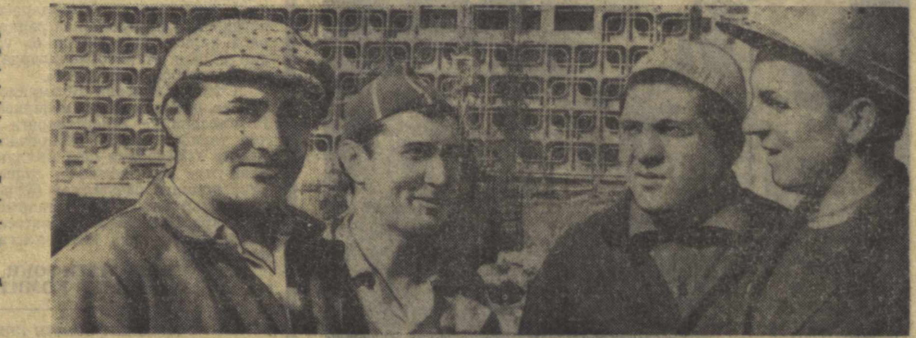

ТОШКЕНТ. «Марказ-27» да болалар учун мўлжалланган янги кинотеатр ва кафе бинолари қад кўтармоқда. Уларда турли миллат вакиллари ҳамжиҳатлик билан меҳнат қилишяпти. Суратда: қурилишнинг илғор монтажчиларидан (чапдан) Н. Мустафин, В. Купцов, В. Харашвили, В. Распотивларни кўриб турибсиз. Ўнгдаги суратда Олмалиқ шаҳри рўзғор-буюмлари заводининг илғор ишчиси Л. Галагина. У меҳнат қилаётган завод коллективи ҳал қилувчи йил топшириқларини барвақт уддалашга аҳд қилган.

А. Тўраев фотолари.

УЧРАШУВЛАР, СУҲБАТЛАР

СССР Министрлар Советининг фан ва техника давлат комитети таклифига биноан Москвага келган Австрия фан ва тадқиқот министри Г. Фирнберг комитет раисининг биринчи ўринбосари Д. Г. Жимерин билан учрашди.

СССР министрлари В. П. Елютин, М. А. Прокофьев, Е. А. Фурцева, шунингдек СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик М. Д. Миллионщиков Г. Фирнбергни қабул қилишди ва у билан суҳбатлашишди.

Меҳмон Москва Давлат университетида бўлди. (ТАСС).

АНДИЖОН—ЎШ—ҚЎҚОН

Андижон шаҳар партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум беш йилликнинг учинчи йилида социалистик мусобақани авж олдириш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Пленум ишида мусобақадош — Қирғизистон ССРнинг Ўш шаҳри ва Фарғона областининг Қўқон шаҳри меҳнаткашлари вакиллари қатнашди. Улар андижонликларга ўзларининг янги социалистик мажбуриятларини топширишди.

Шаҳарлар мусобақаси ҳозирнинг ўзидаёқ ўз самараларини бермоқда. Ҳозир Андижон шаҳрининг саноат корхоналарида меҳнат унумдорлигини оширишнинг шахсий планларини тузиш юзасидан Ўшдаги «Октябрь 50 йиллиги» тўқимачилик комбинати йигирувчилари Ольга Ткачева билан Евгения Климова ташаббуси кенг ёйилмоқда. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда коллективнинг ролини ошириш борасида Ўшдаги Крупская номли тикувчилик фабрикаси ўтказаётган тадбирлар диққатга сазовор. Андижонликлар қўқонлик ўртоқларидан ҳам ўрганадиган нарсалар анчагина.

(ЎзТАГ).

ҒАЛЛА ВА БЕДА ЭКИШ ҚИЗҒИН

Республика областларида ғалла ва беда экишнинг бориши тўғрисида шу йил 28 февралга бўлган
МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — областлар; иккинчи стун — ғалла экилган майдон (гектар ҳисобида); учинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида; тўртинчи стун — беда экилган майдон (гектар ҳисобида); бешинчи стун — планга нисбатан процент ҳисобида.

Областлар	Ғалла, гектар	Процент	Беда, гектар	Процент
Сурхондарё	13667	100	3850	44,6
Қашқадарё	14143	70,4	1166	8,4
Сирдарё	24866	57,0	1569	6,5
Наманган	773	38,9	1304	12,6
Самарқанд	20281	33,6	368	2,5
Тошкент	2918	15,6	97	6,2
Андижон	620	15,4	1226	13,5
Фарғона	36	0,6	2285	16,2
Бухоро	24	0,2	24	0,2
Хоразм	—	—	—	—
[Қ]ҚАССР	—	—	—	—
Республика бўйича:	77328	43,5	11889	8,4

ИДЕОЛОГИЯ ФРОНТИ ЖАНГЧИЛАРИ

СИЁСИЙ АХБОРОТЧИ

Партия бюроси коммунист Шавкат Холметовга юксак ишонч билдириб, унга сиёсий ахборотчилик вазифасини топширди. Уч йилдан бери Ш. Холметов шофёрлар, слесарлар ва моторчилар даврасида мароқли ва мазмунли суҳбатлар ўтказмоқда. У ҳар гал ҳам суҳбатга пухта тайёрланади, кишиларнинг билими, истак ва орзуларини ҳисобга олиб суҳбатни ишлаб чиқариш билан боғлаб ўтказишга ҳаракат қилади. Автобаза ҳаётига оид барча янгиликлар — юк ташишда эришилаётган ютуқлар, план ва мажбуриятларнинг бажарилиш рақамлари, илғор тажрибалар суҳбатнинг асосий мазмунини ташкил этмоқда.

Шавкат Холметов яқинда ўзининг бир суҳбатини планларнинг бажарилиши, иқтисоддий кўрсаткичлар, юк ташиш бўйича коллектив олдида турган вазифаларга бағишлади. У ўтган йил планларининг муддатидан илгари уддаланганини, юк оборотининг 50 миллион 623 минг тонна километрни ташкил этганини, фойда кўриш, таннархни камайтириш, меҳнат унумдорлиги, ёнилғи, электр энергияси, эҳтиёт қисмларни тежаш планларининг кўнгилдагидек бажарилаётганлигини қувонч билан қайд этди. Шофёрлар иқтисодий кўрсаткичларни янада яхшилаш учун ўз таклиф ва мулоҳазаларини айтишди. Борис Еналиев, Александр Бахтиёров, Александр Бородавколар юк ортиш ва тушириш жараёнларида вақтдан ютқазилаётгани, қум карьерида машиналар 2-2.5 соатлаб бекор туриб қолаётгани, бундай аҳвол саноат корхоналари бошқармасининг 1-ғишт заводида ҳам рўй бераётганини сўзлаб беришди. Улар ишдаги камчиликларни тугатиш учун халқ контроли группаси билан «Комсомол прожектори» штаби аъзоларининг рейдини ўтказишни таклиф этишди.

Коммунистларнинг суҳбат чоғида билдирган эътирозлари, таклиф ва мулоҳазалари «Қаршистрой»нинг 1-автобазаси партия ташкилотида муҳокама қилинди. Уларнинг халқ назоратчилари рейдни ўтказиш ҳақидаги таклифлари зўр қониқиш билан қабул қилинди. Текширишга шофёрлар ҳам қатнашди. Юк ташишни кўпайтириш, вақтдан унумли фойдаланиш юзасидан тадбирлар ишлаб чиқилди, камчиликлар тугатилди.

«Қаршистрой»нинг 1-автобазасида сиёсий ахборот яхши йўлга қўйилган. Бош инженер Хурсандбек Нусратиллаев, хизматчи Ҳаким Каримов, иқтисодчи Зинаида Антонова, колонна бошлиқлари Рауф Турдиев, Юрий Муродов, Жўра Толипов, ремонт устахонаси бошлиғи Димитрий Поторокин каби сиёсий ахборотчилар оммавий-сиёсий ишларни шу куннинг талаблари даражасида олиб бормоқдалар. Улар партия ва ҳукуматимиз сиёсатини кишилар онгига етказишга, уларни бошқарма олдида турган хўжалик ва сиёсий вазифаларни муваффақиятли бажаришга руҳлантирмоқдалар.

Корхона партия ташкилоти сиёсий ахборотчилар ишига пухта раҳбарлик қилмоқда, уларга йўлланма бериб, вақти-вақти билан агитколлектив ишини бюро мажлисида муҳокама қилаётир. Партия ташкилотининг секретари Виктор Сидоренко сиёсий агитациянинг янги форма ва усулларини излашда ахборотчи ва агитаторларга яқиндан ёрдам бермоқда. Яқинда партбюро мажлисида коммунист Шавкат Холметовнинг ўзига берилган партия топшириғи-сиёсий ахборотчилик вазифасини қандай бажараётгани ҳақидаги ҳисоботи тингланди ва унинг бу ишни яхши бажараётгани таъкидлаб кўрсатилди. Сиёсий ахборотчи Шавкат Холметов ўз ҳамкасбларига намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқда.

Р. УРОҚОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК ЖАМҒАРМАСИГА

Ўрта Осиё темир йўлининг касаба союз комитети ишлаб чиқариш резервларидан фойдаланиш жамоат кўриги якунларини чиқарди.

Бир йиллик кўрик мобайнида тушган 4 мингта таклифни жорий этишнинг ўзидан 2 миллион сўм тежалди. Темир йўл транспорт хўжалигининг турли участкаларида жорий этилган рационализаторлик таклифларидан яна шунча пул тежалди. 20 минг тонна ёқилғи, 2 миллион киловатт-соат электр энергия, кўп металл ва бошқа материаллар тежалди. Юк ортиш-тушириш ва ремонт ишларидаги қўл меҳнати салмоғини қисқартириш мумкин бўлди. Оғир составли поездларда нормадан ташқари 56,5 миллион тонна юк ташилди. Юк ташиш таннархи арзонлашиши туфайли пландан ташқари олинган фойда қарийб 3 миллион сўмга етди.

Тошкент локомотив депоси, Андижон ва Қўқон вагон депоси, Самарқанд сигнализация ва йўл дистанцияси коллективларининг кўригида муваффақиятлар борлиги қайд этилди. Улар йўл касаба союз комитетининг фахрий ёрлиқларита сазовор бўлдилар ва пул мукофотлари олдилар. (ЎзТАГ).

ПАХТАКОРЛАР МУСОБАҚАСИ

КУЧ СИНАШАМИЗ

Икки йирик хўжалик — Тошкент область Янгийўл районидаги уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз билан Тожикистон ССР Регар районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари тўққизинчи беш йилликнинг ҳал қилувчи босқичи 1973 йилда гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш ҳақида мусобақалашгани олдин «Совет Ўзбекистони» ва «Тожикистони Советй» газеталарида эълон қилинган эди. Бу икки хўжалик пахтакорларининг ватанпарварлик ташаббуси тобора кенг қулоч ёймоқда .Сирдарё область Жиззаҳ районидаги Навоий номли колхоз аъзолари билан Тошкент область Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози аъзолари ҳам ташаббусга қўшилиб, социалистик мусобақа бошлашга қарор қилдилар. Қуйида Навоий номли колхоз меҳнат аҳлининг юксак мажбуриятлари эълон қилинади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев социалистик мусобақани, омманинг жонли ижоди, деб таърифлади. Ҳақиқатда мусобақа намунали йўлга қўйилган жойда давлат планлари, мажбуриятларни бажаришда яхши кўрсаткичларга эришилаверади. Ўтган йили колхозимизда ҳамма бригадалар, пахтакор-механизаторлар ўзаро мусобақалашиб ишлади. Натижа кутилгандан ҳам зиёд бўлди. Давлатга 7 минг 740 тонна пахта етказиб бериб, халқ хўжалик планини 121 процент бажардик. Ёки она-Ватанга кўзда тутилганидан 2 минг 490 тонна кўп «оқ олтин» армуғон этдик. Машиналарда 3 минг 500 тонна пахта терилди.

Илгари пахтазорларимизни вилт босиб, ҳосилдорлик камайиб кетган эди. Уруғшунос олимларимизнинг ёрдами, колхозчи деҳқонларимизнинг ҳалол меҳнати билан эндиликда вилт балосидан қутулдик, ҳосилдорликни кескин оширдик. Ортиқ Раҳматов, Толиб Раҳматов, Сирож Икромов, Мусурмон Каримовлар бошлиқ бригадалар гектаридан 45-50 центнердан пахта хирмони кўтарди. Тошхўжа Раҳматов, Аҳмад Алибеков, Эргаш Пўлатовлар бошлиқ бригадаларда ҳам ана шундай юксак кўрсаткичларга эришилди.

Колхозимизда пахтачиликни комплекс механизациялашда анча ишлар қилинди. Терим машиналари ва агрегатлари сони кўпайтирилди, ҳар бир механизмнинг иш унуми оширилди. Натижада терим суръати тезлашиб, сифати яхшиланди, мавжуд ҳосилнинг ҳаммасини қора совуқ тушгунча йиғиб-териб олдик, юқори сортлар билан тайёрлов ташкилотларига етказиб бердик. Эгамқул Алматов, Маматмурод Султонов, Ғанибой Аҳмаджонов, Бувойша Усмонова, Назирқул Исмоилов каби механизаторларимиз мавсумни машиналар бункеридан салкам 200 тонна пахта тўкиш билан якунладилар. Ҳар бир машинанинг мавсумдаги иш унуми ўртача 80 тоннани ташкил қилди.

Чорвачилик сердаромад соҳага айлантирилди. Ўтган йили колхозимиз бўйича 723 тонна сут етиштирилди, шундан 553 тоннаси давлатга сотилди. Ҳар бош сигирдан 2 минг 535 литрдан сут соғиб олинди. 140 тонна гўшт тайёрлаб, шундан 118 тоннаси давлатимизга етказиб берилди, қолгани ички эҳтиёжларга сарфланди. Ҳар бош қорамол салкам 400 килограмм тош босди. Пилла, жун, тухум тайёрлаш планлари ҳам ошириб адо этилди.

Мўл ҳосил катта даромад келтирди. Барча тармоқлардан 4 миллион 270 минг сўм даромад олдик. Шундан 3 миллион 600 минг сўми пахтачиликдан келди. Бир киши кунининг қиймати 7 сўмдан зиёд тушди. Колхозчи деҳқонларнинг ойлик маоши ўртача 157 сўмга тўғри келди. Сувчилар, механизаторлар ойига 250 сўм ва ундан зиёд ойлик олди. Бўлинмас фонддаги маблағ кўпайди, қишлоқларимиз шаҳар типида қайта қуриляпти. Хонадонлар, жамоат жойлари табиий газ билан таъминланди. Маданий-оқартув, маданий-маиший корхоналар халққа хизмат кўрсатяпти.

Хуллас, тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи босқичини ҳам кўнгилдагидек якунладик. Лекин учинчи босқич — 1973 йилнинг юки оғир, манзили олис эканидан кўз юма олмаймиз. Аниқроқ қилиб айтганда, бу йил қишлоқ хўжалиги ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш, оғир меҳнат талаб қиладиган ишларни янада кўпроқ механизациялаштириш билан тўққизинчи беш йиллик қолган йилларининг топшириқларини муддатидан илгари бажаришга пухта замин яратамиз. Ана шу вазифаларни бажаришда социалистик мусобақа катта роль ўйнашини инобатга олиб, Тошкент область Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози аъзолари билан мусобақалашишга азму қарор қилдик. Биз қуйидаги шартлар билан шу колхозни социалистик мусобақага чақирамиз:

Колхозимиз бўйича 1973 йилда 8500 тонна пахта тайёрлаймиз ва юқори сортлар билан давлатга етказиб берамиз. Ялпи ҳосилнинг 4.500 тоннасини машиналарда териб оламиз. Ҳар бир «зангори кема»нинг мавсумдаги иш унумини 100 тоннага етказамиз. Юз тонначи механик ҳайдовчилар сонини икки баравар кўпайтирамиз, уларнинг 280-300 тоннадан пахта теришларини тъминлаймиз. Шу мақсадимизга эришмоқ учун чигитни 7-10 иш кунида экиб бўламиз, гектарларнинг тўла, кўчатлар сонининг бут бўлишига эришамиз. Ҳар гектар ерда 100 минг тупгача ғўза ниҳоли ўстирамиз. Агротехниканинг шундан кейинги тадбирларини ҳам энг қулай фурсатларда ўтказамиз.

Бригадалар, сувчилар, механизаторлар ва бошқа касб эгалари, хусусан чорвадорлар ўртасида мусобақани кенг йўлга қўямиз. Олинган мажбуриятларнинг бажарилишини мунтазам текшириб борамиз. **Нисбатан кам ҳосилли бригадаларни юқори ҳосиллилар даражасига етказиш йўли билан қўшимча 700-750 тонна пахта тайёрлашга эришамиз. Пахтачилик, чорвачилик, ғаллачилик, пиллачилик ва бошқа тармоқларни комплекс тараққий эттиришда коммунистлар, касаба союз аъзолари, комсомолларнинг авангардлик ролини таъминлаймиз.**

Сут тайёрлашни 750 тоннага, гўштни 160 тоннага, донни 650 тоннага, пиллани 21 тоннага етказамиз. Ҳар бош қорамолнинг тирик вазнини 400 килограммдан ошириб, чўчқанинг оғирлигини 110 килограммга етказиб гўштга топширамиз. Чорва молларни туёқ боши ҳисобига кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш планларини тўла адо этамиз. Ҳар қути қурт уруғидан ўртача 80 килограммдан пилла оламиз. Ҳар бош сигирдан 3000 литрдан сут соғилишини таъминлаймиз, Азизой Назарова, Оқила Неъматова, Энаҳол Бозорова, Тиниқ Маъруфова каби донгдор сигир соғувчиларнинг иш услубини умум ферма ходимларининг ҳаракатига айлантирамиз.

Пахта-беда алмашлаб экишни кенг жорий этиш, ер, сув, ўғитлардан самарали фойдаланиш йўли билан экинлар ҳосилдорлигини кўтарамиз. **Беда майдонини 650 гектарга, силосбоп маккажўхори майдонини 170 гектарга, уруғбопини эса 50 гектарга етказамиз.** Силос, сенаж бостириш, дағал ва майин хашак тайёрлаш планларининг ошириб бажарилиши учун ҳамма резервларни ишга соламиз.

Колхозимиз азалдан йилқичилик билан донг таратиб келмоқда. Мамлакат ва республика пойга мусобақаларида илғор ўринларни олаётган қорабайир отлар асосан бизнинг йилқичилик фермамизда етиштирилмоқда. Ҳар йили қўшни колхозларга 20-25 бош от сотмоқдамиз. Бу йил ҳам областимиз хўжаликларига 25 бош от сотишни кўзда тутмоқдамиз.

Тошкент область Янгийўл районидаги «Ленинизм» колхози пахтачилик, чорвачилик, пиллачилик, сабзавотчилик ва боғдорчиликда республикамизнинг илғор хўжаликларидан бири эканини яхши биламиз. 1973 йилги сиёсий ва хўжалик вазифаларни ҳамкорликда бажариш, давлат планлари ва мажбуриятларни шараф билан адо этишдаги тажрибаларни ўртоқлашиш мақсадида шу колхоз билан беллашиб куч синашишни лозим топдик. «Ленинизм» колхози меҳнат аҳли, правление, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари чақиригимизни қабул қиладилар, бу ҳақда «Совет Ўзбекистони» газетаси орқали хабар берадилар, деган умиддамиз.

Сирдарё область Жиззаҳ районидаги Навоий номли колхоз аъзоларининг топшириғига мувофиқ:

Камол АЗИМОВ — правление раиси, Мустафоқул СУВОНҚУЛОВ — партия комитетининг секретари, Рустам ИСЛОМОВ — касаба союз комитетининг раиси, Уктам ТУРДИБОЕВ — комсомол комитетининг секретари.

РЕДАКЦИЯ ПОЧТАСИДАН

ПЕНСИОНЕРЛАРГА ХИЗМАТ

Хоразм область социал таъминоти ходимлари пенсионерларга намунали хизмат қилмоқдалар. СССР Олий Совети Президиумининг ишчи ва хизматчилар қарилик пенсияларини кўпайтириш тўғрисидаги Фармонини амалга ошириш юзасидан жуда катта ишлар қилинди. 1971 йилдан бошлаб 7477 кишининг пенсия миқдори қайта кўриб чиқилди.

Областда пенсия ва нафақа олувчилар сони тобора кўпайиб боряпти. Утган йилнинг ўзида 1980 кишига давлат пенсияси, 3120 кишига колхоз пенсияси, 15500 дан ортиқ кўп болали ва ёлғиз оналарга давлат нафақаси тайинланди.

М. ОТАЖОНОВ,
область социал таъминот бўлими мудирининг ўринбосари.

КОМАНДИР НАМУНАСИ

Яқинда қисмимизда Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти кунига бағишланиб Улуғ Ватан уруши ветеранлари билан учрашув бўлиб ўтди. Ёш солдатлар, айниқса марғилонлик Юсуф Отажоновнинг хотираларини мароқ билан тингладилар. Юсуф ака фронтга кўнгиллилар қатори кетган. Тракторчилик касбини танкчиликка алмаштирган. У Сталинграддан Берлингача жанговар йўлни босиб ўтди. Бир неча шаҳар ва қишлоқларни душмандан озод қилишда жонбозлик кўрсатди.

Уруш тугагандан сўнг ҳам Юсуф Отажонов кўнгилли бўлиб армия сафида қолди. Ҳозир старшина Юсуф Отажонов бошчилик қилаётган взвод қисмимиздаги энг илғор бўлинмалардан биридир. Взводнинг кўпчилик жангчилари «Совет Армияси аълочиси» деган фахрли номни олганлар.

А. АБДУРАҲМОНОВ,
оддий солдат.

ИШЧАН ДЕПУТАТЛАР

Андижон районидаги Кўмакай қишлоғининг қиёфаси тез ўзгармоқда. Янги уйлар, жамоат бинолари қишлоққа шаҳар тусини беряпти. Утган йилнинг ўзида 20 дан ортиқ уй-жой, 40 ўринли болалар боғчаси, медпункт, тўртта синф хона қурилди. Қишлоқ Совети М. Собиров, Т. Камолова, Р. Исаева, И. Даминова каби ишчан депутатларга таяниб хўжалик-маданий қурилишга раҳбарликни такомиллаштирмоқда.

Т. ХАТАМОВ,
ўқитувчи.

ЖОНКУЯР КИНОМЕХАНИК

Ҳар касбнинг ўз гашти бўлади. Касбини севган киши уни ардоқлайди, намунали хизмат қилишга ҳаракат қилади. Қамбарали ака Зоидов ана шундай касбини севган кишилардан. У 10 йилдан буён 1-Далварзин совхозининг 3-бўлимида киномеханик бўлиб ишлайди. У аҳолига намунали кино хизмати кўрсатибгина қолмай, молиявий планларни ҳам мунтазам ошириб бажармоқда.

Кино сеанс тугагач, томошабинлар тарқалишга шошилмайдилар. Чунки киномеханик эртага ва ундан кейинги кунларда қандай фильмлар намойиш қилинишини, уларнинг қисқача мазмунини сўзлаб беради. Яхши мезбон каби кинотеатрга таклиф қилади. Шу тариқа Қамбарали ака ишчилар ҳурматини қозонмоқда.

Ж. ДАДАБОЕВ,
совхоз ишчиси.

«АКБАРАЛИГА РАҲМАТ»

Наманган шаҳридаги «Ҳақиқат» маҳалласида кексалар: «Акбаралига раҳмат» деб алқашади. Акбарали оддий почтальон. Лекин у бу касбнинг фахрли эканлигини, газета ва журналларни, хат-хабарларни ўз вақтида етказиш нақадар муҳимлигини яхши билади. Эндиликда почтальоннинг иши янада кўпайди. Давлат пенсия ва нафақаларини ўз вақтида эгаларига етказилиши ҳам почтальоннинг ғайратига боғлиқ. Акбарали Ғаффоровнинг хизматидан эса ҳамма мамнун бўлмоқда.

Т. АБДУРАҲМОНОВ,
Наманган шаҳар ишчи-деҳқон мухбирлари университетининг тингловчиси.

ЎГАЙ УЧАСТКА

Бекобод районидаги Ленин номли колхоз раҳбарлари Ҳамза номли участкага бошқача кўз билан қараб келмоқдалар. Участкага борадиган йўлнинг ёмонлиги, бу ердаги аҳолига маданий хизмат кўрсатиш йўлга қўйилмаётганлиги худди шуни кўрсатиб турибди. Участкада на кинотеатр мавжуд, на клуб қурилган. Бир вақтлар клуб деб қурилган бинонинг деворлари нураб тамом бўлди. Участка аҳолиси эса ҳамон маданий хизматдан маҳрум бўлиб келмоқда.

Б. ТУРДИБОЕВ,
колхозчи.

БОТҚОҚ ЙЎЛЛАР

Навоий районидаги «Коммунизм» колхозининг 2- ва 3-бригадалари аъзолари йўлга асфальт ётқизиш тўғрисида колхоз правлениесига мурожаат қилавериб чарчадилар. Ҳатто, колхозчилар йўлни тузатиш учун кетадиган ҳаражатларни ўзлари тўлашга ҳам рози бўлишди. Аммо колхоз правлениеси нима учундир бу ишга бош қўшмай келаётир.

А. СОБИРОВ,
колхозчи.

ШУ ҲАМ МАИШИЙ ХИЗМАТМИ?

Задарё районида аҳолига маиший хизмат кўрсатиш қандай десангиз, маиший хизмат комбинати раҳбарлари, айниқса унинг директори ўртоқ П. Тян «Ёмон эмас, ўтган йили план ошириб бажарилди» деб жавоб қайтарадилар. Ҳолбуки, районда маиший хизмат кўрсатиш мутлақо талабга жавоб бермайди. Чунончи, 40 минг аҳолига пойафзал ремонт қиладиган 9 киши тўғри келади. «Правда», «Коммунист», «Украина» каби йирик хўжаликлар марказида оёқ кийимларни ремонт қилувчи устахоналар очилган эмас. Якка буюртмалар асосида кийим тикиш, тандир ишлаб чиқариш цехлари ҳам хўжа кўрсинга ишламоқда. Комбинат эса ишлаб чиқариш планларини металлни қайта ишлаш, пахта титиш цехлари ҳисобига бажариб келмоқда. Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш турларини кўпайтириш, хизмат сифатини яхшилаш каби масалалар комбинат партия, касаба союз ташкилотларининг эътиборидан четда қолиб кетяпти.

М. МИРЖАЛИЛОВ,
область граждан мудофааси штабининг ходими.

Планетамиз ХАБАРЛАРИ

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР

ЖАҲОН ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ҒАЗАБИ

Исроил ҳарбийларининг янги жинояти—Ливия граждан авиация компанияси самолётига бандитларча ҳужум қилганлиги, бунинг натижасида ҳеч бир гуноҳсиз юз нафардан кўпроқ тинч гражданлар ҳалок бўлганлиги бутун дунёдаги тараққийпарвар жамоатчиликни ғоят ғазаблантирди.

Миср Араб Республикаси ҳукуматининг расмий вакили Қоҳирада гапириб, Ливиянинг пассажирлар ташийдиган самолёти бандитларча яксон қилинганлиги, ҳеч шубҳасиз, Тель-Авивдаги ҳукмрон доираларнинг кўрсатмаси ва тўла равишда берилган розилиги билан қилинган жиноят бўлди, деди.

Исроилнинг янги жинояти, деб ёзади Байрутдаги «Ан Нидо» газетаси, Исроилнинг Яқин Шарқдаги агрессив ролини батамом фош қилади ва унинг энг оддий инсонпарварлик принципларига ҳам тўғри келмайдиган вахшиёна методларини очиб беради.

Бир қанча мамлакатларнинг давлат арбоблари Исроилнинг иғвогарлик билан қилган қабиҳ ҳаракатларини фош қилиб ташладилар. Канзда ташқи ишлар министри М. Шарп умум палатасининг мажлисида гапириб, Исроил авиацияси томонидан қилинган ҳаракатларнинг сабабларини изоҳлаб, Тель-Авив ҳукумати айтган гапларни қониқарли эмас, деб ҳисоблайман, деди. У Ливия самолётида бўлган жуда кўп кишилар ҳалок бўлганлиги муносабати билан ўзининг қаттиқ афсусланганлигини изҳор қилди.

Синай ярим ороли тепасида содир бўлган фожиона воқеа ва бунинг натижасида ҳеч бир гуноҳсиз кишилар ҳалок бўлганлиги тўғрисидаги хабар Австрия ҳукуматини ташвишга солиб қўйди ва ғазаблантирди, деди Австрия ташқи ишлар министри Р. Кирхшлегер.

Дания ташқи ишлар министри К. Б. Андерсен Исроилнинг Венадаги элчисидан граждан авиацияси самолётини уриб туширишдек қулоқ эшитмаган мана шундай жиноятни «Исроилнинг масъул маъмурлари» нима сабабдан қилганлиги тўғрисида изоҳ беришни талаб этди. У элчининг берган жавобидан қаноатланмади ва Исроил ҳукуматидан бундай ҳаракатларнинг олдини олиш учун самарали чоралар кўришни талаб қилди. Кипр президенти Макариос Ливия граждан авиацияси самолётини Исроилнинг ҳарбий-ҳаво кучлари уриб туширганлигига «энг вахшиёна ҳаракат» деб баҳо берди. Эрон, Индонезия, Панама ва бошқа бир қанча мамлакатлар ҳукуматларининг вакиллари ҳам Тель-Авивнинг бу жиноятини қоралаб чиқдилар. (ТАСС).

ВЬЕТНАМГА БАҒИШЛАНГАН ХАЛҚАРО КОНФЕРЕНЦИЯДА

ПАРИЖ, 27 февраль. (ТАСС). Вьетнамга бағишланган халқаро конференция ўз ишини давом эттирмоқда. Польша Халқ Республикаси ташқи ишлар министри С. Ольшовский раислигида ўтган ялпи мажлисда СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, Польша Халқ Республикаси ташқи ишлар министри С. Ольшовский, Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министри Нгуен Зуй Чинь, Жанубий Вьетнам Республикаси Мувақкат революцион ҳукумати ташқи ишлар министри Нгуен Тхи Бинь, Индонезия ташқи ишлар министри А. Малик, Буюк Британия ташқи ишлар министри А. Дуглас-Хьюм, Вьетнам Республикаси ташқи ишлар министри Чан Ван Лам сўзга чиқдилар. Мажлисда шунингдек БМТ Бош секретари Курт Вальдхайм нутқ сўзлади.

Конференция тузган редакцион комитет ҳам иш бошлади. Редакцион комитетга конференциянинг келишиб олинган якунловчи ҳужжати лойиҳасини тайёрлаш топширилди.

А. А. ГРОМИКО БАЁНОТИ

ПАРИЖ, 27 февраль. (ТАСС махсус мухбири). Бугун Вьетнамга бағишланган халқаро конференцияда Совет делегациясининг бошлиғи, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико нутқ сўзлади. У ўз баёнотида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Вьетнамда урушни тўхтатиш ва тинчликни тиклаш тўғрисида Парижда тузилган битим Вьетнам халқининг агрессияга қарши олиб борган оғир ва мардона кураши натижаси, ҳаққоний иш, реализм ва ақл-идрок тантанасидир. Совет Иттифоқи Вьетнамга самарали ва амалий ёрдам бериш учун мумкин бўлган ҳамма чораларни кўрди, ҳамиша курашаётган вьетнам халқи билан бирга бўлди. Илгари оғир синов йилларида бўлгани каби янги босқичда ҳам Совет Иттифоқи доим Вьетнамнинг ҳаққоний ишини қўллаб-қувватлай беради.

Парижда имзоланган ҳамма ҳужжатлар-битимлар ва қўшимча протоколлар, деди А. А. Громико, Вьетнам масаласини сиёсий жиҳатдан ҳал қилиш учун асос яратиб беради. Бу битим ва протоколларнинг аҳамияти ва оқибатлари Вьетнам доираси билан чекланиб қолмайди. Вьетнамда тинчлик ўрнатилиши Ҳинди-Хитойга доир бошқа проблемаларни ҳал этиш учун қулай истиқболлар очиб беради.

Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, Парижда битим тузилганидан кейин жаҳон эркин нафас олди. Бунинг натижасида халқаро кескинликни тобора кўпроқ юмшатиш, умуман жаҳондаги вазиятни соғломлаштириш, қуролланиш пойгасини тобора чеклаш ва қуролсизланиш йўлида олға қадам қўйиш учун янги имкониятлар вужудга келди.

СССР ташқи ишлар министри айтдики, Вьетнамда урушнинг тўхтатилиши ва тинчликнинг тикланиши ер куррасининг аҳолиси жуда кўп бўлган қисми — Осиё қитъасидаги аҳволга ижобий таъсир кўрсатиши керак. Ҳарбий блоклар ва гуруҳлар тузиш, баъзи давлатларни бошқа давлатларга қарама-қарши қўйиш йўли эмас, балки яхши қўшничилик, коллектив хавфсизлик йўли, деб уқтириб ўтди А. А. Громико, Осиёда хавфсизликка олиб борадиган мустаҳкам йўлдир.

А. А. Громико яна қуйидагиларни айтди: ҳозирги халқаро вазият тинчликни мустаҳкамлаш йўлида бундан буён қилинадиган ишлар учун йўл кўрсатиб беради. Яқин Шарқдаги уруш хавфи ўчоғини йўқотиш—актуал вазифадир. Вьетнамда бўлгани каби, бу ерда ҳам адолат негизида, агрессияга дучор бўлган халқ парнинг қонуний ҳуқуқларини ҳурмат қилиш негизида, ўзгаларнинг ерига ҳамла қилишдан воз кечиш, территорияларни аннексия қилишдан воз кечиш негизидагина тинчликни тиклаш мумкин.

А. А. Громико бундай деди: Европадаги вазият бошқача бўлса ҳам, Европа Вьетнамдан олис жойда бўлса ҳам, Вьетнамдаги урушнинг тўхтатилиши Европа ишларига ҳам ижобий таъсир ўтказа олади.

СССР ташқи ишлар министри айтдики, Париж битимининг имзоланиши ғоят муҳим бўлса ҳам, бу— Вьетнам проблемасининг ҳамма жиҳатларини ҳал этишнинг биринчи босқичи холос, олдимизда масъулиятли давр турибди, Бу даврда барча томонларнинг яхши ният билан иш кўриш ва тузилган битимларни тўла-тўкис амалга ошириш учун ҳамма чораларни кўришга тайёр туриши талаб этилади.

Ҳозирги вақтда томонларнинг Париж битимидаги моддалар ва қоидаларни ўз вақтида амалга оширишлари асосий масаладир. Шу муносабат билан контроль қилувчи ва кузатувчи халқаро комиссиянинг узлуксиз ва самарали ишлашини йўлга қўйиш муҳим ва зарур эканлигини кўрсатиб ўтиш керак. Бу комиссиянинг функциялари ва иш тартиби Париж битимининг 18-моддасида ва халқаро комиссия тўғрисидаги протоколда аниқ белгилаб берилган.

А. А. Громико баъзи доираларнинг контроль механизмини кенгайтириш ва ҳатто битимда кўзда тутилмаган қандайдир янги органларни тузиш тўғрисидаги фикрларига тўхталиб, бундай деди: Башарти шу йўлдан бориладиган бўлса, тўғри йўлдан адашиш мумкин. Асосий масала, деди у, мумкин қадар кўпроқ контроль органларини тузишда эмас, бундай органлар меъёридан чиқиб кетсалар, ишни фақат мушкуллаштириб қўйишлари мумкин. Асосий масала шундаки, ҳеч мустасносиз ҳамма томонлар ўз зиммаларига олган мажбуриятларга масъулиятни сезган ҳолда муносабатда бўлишлари ва бу мажбуриятларни пухта бажаришлари керак.

Биз, деди А. А. Громико, умуман олганда конференция Вьетнам халқининг асосий миллий ҳуқуқлари ҳамма томондан ҳурмат қилинишини таъминлашга ёрдам бериши лозим, деб ҳисоблаймиз. Вьетнамнинг ички ишларига ташқаридан ҳар қандай шаклда аралашувни тиклашга йўл очиб берадиган имконият бутунлай йўқотилиши зарур. Жанубий Вьетнам аҳолисининг ўзи ўз тараққиётининг йўллари тўғрисида бир қарорга келиши керак. Жанубий Вьетнам Республикаси Мувақкат революцион ҳукуматининг халқаро майдонда кенг эътироф этилаётганлиги ҳозирги халқаро ҳаётнинг реал факти бўлиб қолди. Ушбу конференциянинг ҳамма қатнашчилари шу нарсага асосланадилар ва ўз сиёсатларини шунга мувофиқ олиб борадилар, деб умид қиламиз.

А. А. Громико нутқининг охирида қуйидагиларни таъкидлаб ўтди: Конференция қатнашчилари битимни ҳурмат қилиш кераклигини очиқ-равшан ёқлаб чиқишлари, бу битимни тўла-тўкис амалга ошириш учун умуман конференцияни, шунингдек конференцияда қатнашувчи ҳар бир мамлакатнинг нуфузи ва таъсиридан фойдаланиш зарур. А. А. Громико сўзининг охирида уруш келтирган вайроналарни тезроқ тугатиш ишида Вьетнам халқига бутун чоралар билан ёрдам бериш ҳар қандай социал тузумдаги давлатлар ва халқларнинг бирдамлик иши бўла олади ва бўлиши лозим, деб уқтириб ўтди. Биз, деди А. А. Громико, бундай ёрдам ва мадад икки томонлама асосда кўрсатилади, деган фикрга таянамиз.

МУДҲИШ ИСТИҚБОЛ

ЛОНДОН, 27 февраль. ТАСС мухбири В. Василец хабар беради:

Иқтисодий ва социал тадқиқотлар миллий институти бу йил Англиянинг тўлов баланси кескин равишда ёмонлашади, деган хулосага келди.

Институт томонидан тайёрланган навбатдаги обзорда айтиладики, 1973 йилда Англиянинг чет элларда қиладиган ҳаражатлари унинг даромадларидан 875 миллион фунт миқдоридан ошиб кетади. Бу хулоса Кэмбриж университети иқтисодчиларининг яқинда эълон қилган обзоридан унчалик фарқ қилмайди. Шу иқтисодчилар, бу йил тўлов балансининг мазкур дефицити 1 миллиард фунт стерлингга яқинлашиб қолади, деган фикрни айтган эдилар. Ҳар иккала хулосада ҳам Англия, Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлиб кирган биринчи йилдаёқ унинг савдо соҳасидаги позицияси заифланади, деган фикр якдиллик билан айтилмоқда.

Тўлов балансидаги камомат кўпайиб бораётганлиги бу ерда фунт стерлинг тақдири учун қайғуришга сабаб бўлмоқда. Англия молларини чет элларда рақобатга бардош бериш қобилиятини ошириш мақсадида бултур ёзда Лондон ўз валютасининг қатъий паритетга эга бўлишини қўллаб - қувватлашдан бош тортиб ҳақиқатда уни девальвация қилган эди.

Консерваторлар ҳукумати мамлакатдаги ички истеъмолни қисқартириш ва четдан мол олишни камайтириш йўли билан меҳнаткашлар кенг табақаларининг манфаатларини тўла равишда қурбон қилиб бўлса ҳам, Англиянинг молиявий аҳволини яхшилашга интилмоқда.

ҚАЙТА ҚУРОЛЛАНИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

БОНН, 27 февраль. (ТАСС). Бундесвер ҳарбий-ҳаво кучлари инспектори генерал-лейтенант Г. Раллнинг «Фип» пресс-бюллетенида босилган хабарида айтиладики, яқин фурсатда Ғарбий Германия ҳарбий-ҳаво кучлари эскадрильяларининг бир қисми Американинг қирувчи-бомбардимончи «Фантом Ф-4» самолётлари билан қуроллантирилади.

Ҳарбий-ҳаво кучларининг аэскадрильяларига «Фантом» самолётлари қирувчи ҳамда қирувчи-бомбардимончи «Старфайтер» самолётлари ўрнига берилади, чунки бир қанча ўнлаб «Старфайтер» самолётлари осмонда ерга қўниш чоғида, парвоз қилиш чоғида ва шу каби ҳолатларда ҳалокатга учради. Учувчиларга «Фантом» самолётларида учиш Қўшма Штатларнинг ўзида ўргатилади.

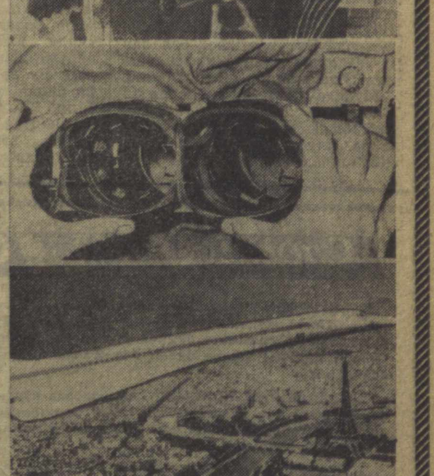

Англия меҳнаткашлари консерваторлар ҳукуматининг иш ҳақини «музлатиш» ҳақидаги қарорига кескин қарши чиқмоқдалар. Юқоридаги суратда Лондон савдо корхоналари ходимларининг намойиши. Улар иш ҳақининг оширилишини талаб қилмоқдалар. Уртадаги суратда Париж устида учиб бораётган «Конкорд» пассажир самолётини кўриб турибсиз. Унинг устида самолётнинг учиш ва қўниш пайтида шовқинини камайтирувчи қурилма тасвирланган. Америка авиакомпанияларининг тевушдан тез учар «Конкорд» пассажир самолётини сотиб олишдан воз кечганлиги инглиз-француз самолётсозларига катта зарба бўлиб тушди. Натижада «Конкорд» ишлаб чиқариш камайтирилди. Турли мамлакатларнинг олтита авиакомпанияси бу самолётнинг ҳаддан ташқари қаттиқ шовқин солишини баҳона қилиб, унга берган буюртмаларидан воз кечдилар. Пастдаги суратда эса Прага мактабларидан бирининг сузиш ҳовузи акс эттирилган. Чехословакия мактабларида спортга борган сари кўпроқ эътибор берилмоқда. Физкультура заллари, сузиш ҳовузлари ва югуриш йўлаклари йигит-қизларнинг чиниқиб, соғлом ўсишларига ёрдам бераётир.

ТАСС фотохроникаси.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

◆ НОРИН — НУР ДАРЁСИ

Норин дарёсида яна бир энергетика иншооти барпо қилинади. «Гидропроект» институтининг Ўрта Осиё бўлими мутахассислари Қамбарота ГЭСи лойиҳасини техника-иқтисодий жиҳатдан асослашга киришдилар. Станция Норин дарёсининг денгиз сатҳидан 1250 метр баланд бўлган жойида — тоғлар орасида қурилади. Тошкентлик лойиҳачи инженерлар Г. Корнаков, Р. Бахтиёров ,В. Корчевский, М. Бурштейн, Ю. Гребенщиков дарёнинг тоғлардан бошланадиган қисмидаги тоғ жинслари билан қопланган ўзанини ўргандилар. Ҳар жиҳатдан ҳисоб-китоб қилиб, бу ерда гидротехника иншооти қуриш мумкинлигига қаноат ҳосил қилдилар.

Гранитли дарада туннел қазилади. Худди шу жойда 2 миллион киловатт қувватга эга бўлган турбиналар ўрнатилади. Электр станция тўғонининг баландлиги 300 метрга яқин бўлади. Станция қуриш учун тоғ жинсларини қўпоришда портлатиш ишлари ҳам олиб борилади. Бу эса минглаб ишчи кучи ва юзлаб механизмларни тежаш имконини беради. Дарё бўғилгач, бу ерда 6,5 миллиард куб метр об-ҳаёт жамғариладиган сув омбори ҳам вужудга келтирилади.

◆ АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИГА

Тошкент трактор заводи маҳсулотлари жаҳон мамлакатларига кўплаб экспорт қилина бошланди. Икки йилдирки, тракторсозлар хорижий мамлакатлардан буюртмалар олишяпти. Яқингинада Ироққа дастлабки тракторлар юборилди. Бу йил жами 159 трактор чет мамлакатларга жўнатилади. Ҳозирги кунда Африка мамлакатларида Тошкент маркаси босилган 150 трактор ишлаб турибди. Бу йил Африка мамлакатларига яна анча трактор экспорт қилинади.

◆ ЎН УЧИНЧИ МАОШ

Беш йилликни муддатидан илгари бажариш учун мусобақа қизғин тус олмоқда. Саноат корхоналарининг коллективлари меҳнат унумдорлигини ошириш, техникадан самарали фойдаланиш, иш вақти ҳамда материалларни тежаб-тергаб сарфлаш учун резервларни аниқлаб, имкониятларни ишга солаётирлар. Республикамиз пойтахтидаги авиация заводи меҳнаткашларининг мусобақаси ғолиблари рағбатлантириб турилибди. Ишлаб чиқаришда яхши натижаларга эришаётган кишиларнинг маоши ортиб боряпти.

Ўн учинчи маош берилишига бағишланган тантанали йиғилишда кўпгина ишчилар меҳнатларига яраша тақдирландилар. Шу куни тажрибали ишчи Миновар Шокиров ўн учинчи маошга 330 сўм олди. Дурадгор Евгений Кузнецовга эса 375 сўм миқдорида ўн учинчи маош берилди.

◆ МАҲАЛЛАДАГИЛАР ҲАШАРИ

Кунлар илиб, деҳқончилик ишларига қўл урилди. Собир Раҳимов районидаги маҳаллаларнинг аҳолиси ҳам кетмон ва белкурак кўтариб шанбаликларга чиқмоқдалар. Улар кўчалар, мактабларнинг атрофлари, ариқларни тозалашмоқда. Ўтган ҳафтада 69 маҳалла аҳолиси ана шундай ҳашар уюштириб, йўл ёқалари ва ариқ бўйларига ўн минг тупдан ортиқ мевали ҳамда манзарали кўчатлар ўтқаздилар.

◆ ФАБРИКА — КЎРГАЗМА ҚАТНАШЧИСИ

Тошкент ўйинчоқлар фабрикасида тайёрланган кўпгина маҳсулотлар жаҳон кўргазмалари ва ярмаркаларида юқори баҳо олиб келган. Корхона меҳнаткашлари маҳсулотларнинг сифатини ошириш учун курашиб, яхши натижаларга эришаётирлар. Кечагина Ўзбекистон халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидаги мутахассислар йиғинида фабриканинг янги нусҳадаги қўғирчоқлари яхши баҳо олди. Бу қўғирчоқларнинг безатилиши кўпчиликда катта таассурот қолдирди. Уларга қадимий нусҳадаги ўзбек миллий кийим-кечаклари — духоба камзул, бекасам чопонча, гулдор капрон кўйлак кийгизилган. Тошкент фабрикасида тайёрланган ана шундай қўғирчоқлардан 10 таси Польша Халқ Республикасининг Познань шаҳрида бўладиган жаҳон ярмаркасига юбориладиган бўлди.

БЮДЖЕТ ТАДҚИҚОТИ

ОИЛА ДАВРАСИДА

Машина кенг асфальт йўлдан бормоқда. Бу Ленинград районининг территорияси. «Коммунизм» колхози қишлоғи катта йўлнинг икки томонига жойлашган. Ўнгда правление биноси. Биз у ерга кириб ўтирмадик. Чунки бевосита колхозчилар хонадонида бўлиш, улар билан суҳбатлашиш ниятида келган эдик. Мана Эргашали Деҳқоновнинг хонадони. Область статистика бошқармасининг ходими А. Мадатқулов бу оилага тез-тез меҳмон бўлиб келади.

Эргашали тушки овқатланиш учун келган экан. У тракторчи бўлиб ишлайди. Ўз ишини яхши кўриши дарров сезила қолди. Меҳмонлар олдида чойнак-пиёла пайдо бўлиши билан мезбон механизация, пахта териш машиналари тўғрисида гапира бошлади. Лекин бизни бошқа нарса—оила бюджети қизиқтирарди. Колхоз кассирининг ёрдамисиз бу масалани аниқлаш қийинроқ. Шу сабабли кассирни айтдириб келдик.

— Чақирмасангиз ҳам ўзим келаётган эдим, — деди кассир дастурхон ёнига ўтираркан. У ведомостни очиб, Эргашалининг олдига қўйди. Эргашали ўзи ва Сотиболди Деҳқонов учун 193 сўм пул олди. Бу ўтган йилнинг декабрь ойи учун аванс эди. Ўтган йили ака-ука жами 2700 сўм пул олишибди.

Деҳқоновлар меҳнат билан топилган пулнинг қадрига етадиган кишилар. Бекорга сарфлашмайди. Уй жиҳозларидан сезиш мумкин буни. Биз янги уйда стол атрофида ўтирибмиз. Бурчакда телевизор, радиоприёмник, тикув машинаси. Қўшни хонада темир каравот, шифоньер, стол ва стуллар турибди. Хуллас, замонавий жиҳозланган.

Деҳқонов дафтарни варақлади. Унда оиланинг сўнгги икки ҳафта давомидаги даромади ва чиқимлари ёзиб қўйилган. Мадатқулов ёрдамида колхоздан олинган даромад, томорқадан чиққан фойда батафсил ҳисоблаб чиқилади.

— Бу дафтардаги ёзувлар олаётган даромадимизнинг ҳаммаси эмас, — дейди Эргашали. — Онам пенсия оладилар. Буни биз ҳисобга киритганимиз йўқ. Фарзандларимизнинг мактабда текин ўқиши, текин медицина хизмати... Мадатқулов билан ҳисоблаб чиқдик. Оиламизнинг ўтган йили жамоат фондларидан олган даромади 900 сўмга яқинлашиб қолибди.

Деҳқоновлар оиласида йиллик даромадлар, харажатлар ҳар йили ёзиб борилади. Бу ишни Эргашалининг отаси 1934 йилда бошлаган эди. Энди ўғли давом эттиряпти. Бу ёзувлар оддий бир колхозчи оиласи даромадларининг йил сайин ўсиб бораётганлиги, фаровонлиги ошаётганлигини яққол кўрсатиб турибди. Шунинг учун ҳам статистика ходимлари бу оила бюджетини ўрганмоқдалар.

Оила бюджетини ўрганиш эса муҳим давлат аҳамиятига эга бўлган ишдир. Меҳнаткашларнинг турли табақалари қандай яшаётганлигини, уларнинг даромадларини, магазинлардан, колхоз бозорларидан нималарни сотиб олаётганликларини, оила қандай маҳсулотларни истеъмол қилаётганлигини, қанча маблағ маданий ва маиший эҳтиёжларга сарфланаётганлигини билиб боришнинг аҳамияти катта.

Фарғона областида бюджет тадқиқотлари 40 йилдан буён олиб борилмоқда. Бу иш ҳатто Улуғ Ватан уруши йилларида тўхтатилган эмас. Тадқиқот маълумотларига таяниб қизиқарли хулосаларга келиш мумкин. Ҳеч бўлмаганда сўнгги йилларни олиб кўрайлик. Колхозчилар оилаларининг пул даромадлари ўтган йилнинг ўзида 1971 йилдагига нисбатан 5,9 процент кўпайди, уларнинг пул сарфлари эса 4.5 процент ошди. Шуни ҳам айтиш керакки, мебель ва уй-рўзғор буюмлари сотиб олишга 1971 йилдагига нисбатан пул сарфи 7.8 процент, маданий моллар сотиб олишга пул сарфи 6,6 процент кўпайди. Саноат ва озиқ-овқат моллари харид қилиш кўпайганлигининг сабабларидан бири колхозчилар даромадларининг ортиб бораётганлиги бўлса, иккинчи сабаби магазинларда бундай товарларнинг хили кўпайганлигидир.

Областда ўтган йили 1971 йилдагига нисбатан сут ва сут маҳсулотлари 13.9 процент, тухум 46,7 процент, қанд ва кондитер маҳсулотлари 28 процент, гўшт ва ёғ 15 процент кўп истеъмол қилинди. Мана шунинг ўзи ҳам меҳнаткашларнинг кундалик овқатларида гўшт, тухум, сут каби тўйимли маҳсулотлар салмоғи ортиб бораётганлигини, бинобарин, овқатларимиз сифати ортаётганлигини кўрсатиб турибди.

Оила бюджетларини тадқиқ қилиш ишлари йил сайин яхшиланмоқда. Йилдан-йилга аниқроқ, ишончлироқ маълумотлар олинмоқда. Йиллик даромадларини ва харажатларини батафсил ёзиб борадиган оилаларнинг бу тадқиқотларни ўтказишдаги ёрдами жуда катта. Бағдод районидаги «Большевик» колхозидан М. Хаиров оила бюджетини 40 йилдан буён қайд қилиб бормоқда. Фрунзе районидаги Жданов номли совхоз ишчиси М. Ғозиев, Марғилон ипак комбинатининг катта экономисти Ольга Васильевна ва бошқа кўплаб кишилар оила бюджетини ўрганишда статистика ходимларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

И. БЕКМАМБЕТОВ,
Фарғона область статистика бошқармасининг бўлим бошлиғи.

Тимирязев номидаги Самарқанд зооветеринария техникумида давлат имтиҳонлари давом этмоқда. Суратда: Н. Хатамов С. Жамолов ва Р. Мусаевлар навбатдаги имтиҳонга тайёргарлик кўришяпти.

А. Кузьменко фотоси, (ЎзТАГ).

МИНОРАНИНГ ЯНГИ ПОЙДЕВОРИ

Бухородаги Гавкушон масжидининг тўрт аср мобайнида сезиларли даражада оғган минораси тўғрилаб қўйилди. Бу қадимги иншоотни хавф-хатардан сақлаш учун минора янги пойдеворга турғазилди.

1580 йилда кўтарилган минора 1972 йилга келиб вертикал ўқдан 58 сантиметр оғди. Лекин ҳозирча миноранинг оғганлиги эмас, шу оғиш сабаблари хавф туғдирарди: Шу атрофдан оқувчи қадимги Шоҳруд ариғи минорага хавф солаётган экан. Ариқ суви минора тагига сизиб ўта бошлаган. Шундай экан, минора пойдевори қандай аҳволга тушаётганлигини аниқлаш керак эди.

Реставраторлар минора «тагига» қарашса, пойдеворнинг... ўзи йўқ эди. Шу катта иншоот ўзидан ҳам қадимги девор ва ғишт синиқлари устида, бир вақтлар бузилган иморат вайроналари устида турар экан. Мана шундай пойдевор устида бўйи ўн қаватлик уйча келадиган оғир минорани кўтарган меъморларнинг маҳоратига қойил қоласиз. Қадимги усталар ҳисобини тўғри олишган, қўшни ариқдаги сув сизиб ўтмаса минора яна неча асрлар тик тураверар эди. Намлик минора пойдеворини анча бўшаштирган, таги чўкиб, минора оғган.

Реставраторлар минора тагини тамомила ўзгартирмоқчи бўлдилар. Бу ишни уста Очил Бобомуродов ўз шогирдлари билан биргалашиб бажарди. Улар миноранинг эски пойдеворидан бир бўлакни кавлаб олиб ҳосил бўлган чуқурликка бетон қуйдилар. Шу тахлитда қадам-бақадам миноранинг бутун тагига бетон қуйиб чиқилди ва бетон чамбар бўғинлари пўлат арматура билан бир-бирига бириктирилди.

Минора лебедкалар орқали ростланди: минорага боғланган алоҳида белбоққа пўлат арқон боғлаб тортилди. Энди минора тик турибди. Янги пойдеворга намлик кор қилолмаса-да, эски ариқнинг шу участкаси ҳам янгиланиб, қирғоқларига сув ўтказмайдиган бетон қопланди.

Бухородаги махсус илмий реставрация устахонаси Гавкушон масжиди минорасини тўғрилаши билан қадимий шаҳарнинг эски меъморий ёдгорликларини мустаҳкамлаш борасидаги таъмирий ишларни бошлаб юборди. (ЎзТАГ).

ЖОЗИБАЛИ КУЙЛАР

Ёш авлоднинг ҳар томонлама ўсишида эстетик тарбиянинг роли ниҳоятда катта. Бу борада республикамизда катта ишлар амалга оширилмоқда. Тошкент, Фарғона ва Бухоро шаҳарларида эстетик тарбияга бағишлаб ўтказилган республика илмий семинар-кенгаши илғор тажрибаларни кенг ёйишда қўйилган дадил қадам бўлди.

Ҳақиқатан ҳам кейинги йилларда республикамиз мактаб ўқувчилари ўртасида санъатнинг барча турларига бўлган қизиқиш тобора ортиб боряпти. Шу жиҳатдан қараганда, Ўзбекистонда Бутуниттифоқ болалар ва ўсмирлар музика ҳафталигининг ўтказилиши бежиз эмас.

Музика ҳафталиги 1 мартдан 7 мартгача барча мактабларда, мактабдан ташқари муассасаларда, клубларда, маданият саройларида, кутубхоналарда, театрларда, концерт ташкилотларида, филармонияда ва бошқа жойларда давом этади. Бу кўрикда болалар бадиий ҳаваскорларининг, болалар хор ва хореографик коллективларининг концертлари, турли симфоник, духовой, ўзбек халқ чолғу асбоблари оркестрлари ансамблларининг маҳоратлари намойиш этилади, музикали конкурслар, олимпиада ва викториналар ўтказилади.

Республикамизнинг барча шаҳарларидаги театрлар, концерт заллари ана шу ҳафталик давомида болалар учун музиканинг турли жанрлари бўйича концертлар, спектакллар кўрсатадилар. Бу ерларда санъат усталари билан ҳаяжонли учрашувлар бўлиб ўтади. Бундан ташқари Тошкентда академик Юнус Ражабий раҳбарлигидаги мақомчилар ансамбли, эстрада ва ўзбек халқ чолғу асбоблари оркестри, уйғур ансамблининг чиқишлари ҳафталик программасидан ўрин олган.

Тошкент шаҳри ва области районларида Глиэр номидаги республика музика мактаб-интернати, республика духовой музика мактаб-интернати, В. И. Ленин номидаги республика пионер ва ўқувчилари саройи, Успенский номидаги музика мактаби ва бошқа санъат муассасалари томонидан тайёрланган концерт программалари намойиш қилинади. Умуман, ҳафталик программасида болалар ва ўсмирларнинг санъатнинг турли жанрлари бўйича ўз маҳоратларини намойиш қилишлари эътиборга олинган.

Ф. БУРХОНОВ,
Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги методисти.

Спорт. Спорт. Спорт.

✦ **ФИГУРАЛИ УЧИШ.** Братислава (ЧССР) шаҳрида спортнинг мазкур тури бўйича жаҳон чемпионати бошланди. Қўш фигурачиларнинг дастлабки программаси бўйича ўтказилган ўйинлардаёқ совет спортчилари Ирина Роднина билан Александр Зайцевлар муваффақият қозондилар.

✦ **ВЕЛОСИПЕД ПОЙГАСИ.** Ленинободда кўп кунлик мусобақалар бўлди. Олти кун давом этган СССР биринчилигида ўзбекистонлик спорт мастери, армиячи Александр Юдин мамлакат чемпиони номини олишга эришди.

✦ Футбол ўйини қоидаларига яна бир ўзгартиш киритилди. Энди асосий — 90 минут ичида эришилган ғалабага икки очко, ўйин дуранг билан тугаганда бериладиган 11 метрли жарима тўплардан кейинги ютуққа бир очко бериладиган бўлди. Мағлуб командага 0 очко ёзилади.

✦ **ВОЛЕЙБОЛ.** Тошкентдаги 110-ўрта мактабда ўтган мусобақада волейболчи-ўқувчиларнинг 8 командаси қатнашди. Ўқитувчи С. Омаргалиев раҳбарлигидаги 40-мактаб командаси биринчи ўринни эгаллади. Мактаб волейболчилари шаҳар биринчилиги мусобақасига тайёргарликни бошлаб юбордилар.

Х. МУҲАМЕДОВА.

ЕР ТАГИДАГИ ШАҲАР

Тожикистон археологлари ўрта асрдан қолган Андигон шаҳрини топишди.

Сомонийлар даврига оид ёзма манбаларда бу шаҳарнинг номи тилга олинган бўлса ҳам, лекин унинг қаердалиги аниқ кўрсатилмаган эди. Тасодифий бир ҳодиса рўй бермаганда Андигон шаҳри бедарак йўқ бўлиб кетган шаҳарлар қаторида қолаверар эди. Пахта даласи ҳайдалаётган вақтда бирданига чуқур ўра пайдо бўлиб қолди. Археологлар шу ерни қазишга киришиб, ер қатлами остидан гўр топиб олишди. Гўр устига тўрт бурчакли юлдуз шаклида кичикроқ гумбазча қурилганлиги маълум бўлди. Гўрларга бундай гумбазчалар ислом динидан олдинги даврда қўйилар эди.

Андигон эса бу ерларни араблар истило қилмасдан анча олдин пайдо бўлган.

Г. ДЕЙНИЧЕНКО,
ТАСС мухбири.

Март об-ҳавоси

Баҳорнинг биринчи ойи — мартда ҳарорат кечалари 3 даража совуқ ва 3 даража иссиқ, кундузи 8-13 даража иссиқ бўлади. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм областида кечалари 2-7 даража совуқ, кундузи 1 даража иссиқ атрофида бўлади.

Ойнинг ўрталари ва олтинчи беш кунликда республиканинг кўпчилик районларида ҳавонинг сал совуши, Қорақалпоғистон АССР ва Хоразм областида эса ҳарорат бир оз кўтарилиши кутилади. Иккинчи ва бешинчи беш кунликда кечалари 5-10, кундузи 18-24, айрим жойларда 26-28 даража иссиқ бўлади. Ўртача ойлик ҳарорат нормага яқин, айрим жойларда нормадан 1 даража юқори келади.

Намгарчилик миқдори Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Бухоро ва Фарғона водийсида 15-35, республиканинг қолган жойларида 50 миллиметр ва ундан ҳам ортиқ бўлиши кутилади. Ой давомида ҳавонинг ўзгариб туриши, биринчи декаданинг айрим кунлари ва олтинчи беш кунликда ёғингарчилик кўпроқ бўлиши, Шимолий районларда эса ёмғирнинг қорга айланиши кутилади.

Г. ЯУШЕВА,
Узоқ муддатли Тошкент об-ҳаво бюросининг синоптик катта инженери.

БЕЗОРИЛАР

СУД ЗАЛИДАН

«Қизил Октябрь» санаторийсининг кино зали шинавандалар билан тўла. Икки серияли кино бу ерда дам олаётган томошабинларнинг диққатини тортган. Шу пайт кимларнингдир дағал, ҳақорат аралаш бақирик-чақириғи кино шинавандаларининг оромини бузди. Санаторий бош врачининг ўринбосари М. Аъзамов уларни тартибга чақирса ҳам бўлмади. Ҳаддидан ошган безорилар дам олувчилардан Ражабов, Очилов, Абдалиевларни дўппослаб, жароҳатладилар. Тезда етиб келган осойишталик посбонлари уларни жиноят устида қўлга олдилар.

Бу безорилар ким? Бири — Виталий Осипчук. Эндигина 17 баҳорни кўрган йигитча, комсомол аъзоси. Орджоникидзе районидаги «Коммунист» колхозида ишлайди. Ўзининг безорилиги учун илгари ҳам қамалиб чиққан. Иккинчиси: Обид Едгоров — комсомол, 22 ёшда. У «Ўзторгстрой»да кранчи. Қурилиш коллективининг юзини ерга қаратди. Виктор Фёдоров эса безориларнинг учинчиси. Бу йигитча ҳам ҳали ёш, ўрта маълумотли, ҳеч қаерда ишламайди. Нотўғри хатти-ҳаракатлари учун қамалиб чиққан бўлса-да, безорилик одатини ташламабди.

Аниқланишича, бу уч оғайни В. Осипчукнинг уйига тўпланишиб, майхўрлик қилишган. Сўнгра, маст ҳолда санаторийга кириб дам олувчиларни уриб, уларнинг фароғатини бузишган.

Орджоникидзе район халқ суди уларнинг ишини кўриб чиқди. Безорилар айбларига иқрор бўлишди. Суд В. Осипчукни уч йилу 8 ярим ой, В. Фёдоровни 4 йил О. Едгоровни 3 йил ахлоқ тузатиш меҳнат колониясига юборишга ҳукм қилди. Жабрланувчилар, гувоҳлар ва бошқа тўпланганлар суд ҳукмини маъқулладилар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — **Дўстимнинг саргузашти** (бадиий фильмнинг 5-6-сериялари). 11.55 — Фильм-концерт. 12.30 — МОСКВА. 16.30 — ТОШКЕНТ. 16.40 — Болалар музикаси Бутуниттифоқ ҳафталиги. 18.40 — «Ахборот». 19.00 — **Парвона** (спектакль). 21.00 — Эртага — Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги илғорлари Қурултойи очилади. 21.45 — МОСКВА. Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. 24.00 — «Вақт». ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 16.30 — МОСКВА. 17.20 — Янгиликлар. 17.30 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 18.00 — Миллионлар ленинча университети. 18.30 — Концерт. 19.30 — Адабий учрашувлар. 20.10 — **Марица** (оперетта). 21.45 — ТОШКЕНТ. Ўзбекистон ССР халқ артисткаси **Бернора Қориеванинг** ижодий кечаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — **Давроннинг бошидан кечирганлари** (бадиий фильм). 20.20 — Фильм-концерт. 20.50 — Телеспектакль.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 1/III да **Чио-чио-сан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/III да **Парвона** (кеч соат 7 да), 2/III да **Тарих тилга кирди.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/III да **Ажаб савдолар**, 2/III да **Тоғ гўзали.**

КИНО

«Брутус» операцияси — «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт соатларда), НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10, 11.40, кундуз 1.30, 3.20, 5, кеч 6.40 минут ва 8 да).

Ёввойи қалб — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Нишонли атом; Сеними, шошмайтур! (5 серия) ва **Бремен музикачилари** — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 9.30, кундуз 12.15 минут, 3, кеч 6 ва 8.15 минутда), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 12, 2, 3, 5, кеч 6 ва 8 да).

Уч мушкетёр (эрталаб соат 11, кундуз 2 да), **Инсон масъулияти** (кундуз соат 5, кеч 7 ва 8.45 минутда) — «КЎКЧА».

Нишонли атом, Сеними, шошмайтур! (5 серия) ва **Жосуслик эҳтирослари** — «СПУТНИК» (эрталаб соат 11, кундуз 12, 2, 3, 5, кеч 6, 8 ва 9 да), ВОСТОК» (эрталаб соат 11 кундуз 2, 5 ва кеч 8 да).

Нишонли атом — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 5 ва 8 да), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

Руслан ва Людмила — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 12.30, 3, 5.30 минут ва кеч 8 да).

Ҳамроз — ҲАМЗА номли (эрталаб соат 11.30, кундуз 2.30, 5.30 ва кеч 8.30 минутларда).

Кромвель — «МОСКВА» (кундуз соат 2 ва кеч 8 яримда).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИ

8- синф ҳажмида маълумоти бўлган йигит ва қизларни балет труппасига

СТАЖЁРЛИККА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кирувчилар: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, иш ёки ўқиш жойидан справка, 3 дона фотосурат, директор номига ёзилган аризани топширишлари зарур.

Ўқиш муддати — 2 йил.

Ҳужжатлар — 10 мартгача қабул қилинади.

Қабул — 10 мартдан бошлаб 2 турда ўтказилади.

Консультацияларни Олмазор кўчаси, 187-уй, (телефонлар: 44-26-21, 44-31-61) **да эрталаб соат 10 дан кундуз 3 гача театрнинг бош балетмейстеридан олиш мумкин.**

ҲУРМАТЛИ ХОТИН-ҚИЗЛАР!

Баҳор қуёшининг ультрабинафша нурлари таъсирининг баъзи ёқимсиз оқибатларидан сақланиш учун

Ватанимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган ва синалган

ПАРФЮМЕРИЯ-КОСМЕТИКА ВОСИТАЛАРИДАН

ФОЙДАЛАНИНГ

РЕСПУБЛИКА

«УЗОПТГАЛАНТЕРЕЯ» БАЗАСИ

ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚ МАГАЗИНЛАРИГА

сепкил тошишидан, терининг оқаришидан, озиқланишидан ва қуёшдан сақлайдиган «Мелон», «Весна», «Весенний», «Луч», «Шит» ва бошқа кремларни;

тетиклаштирадигач туалет сувлари ва лосьонлари;

турли ранг ва тусдаги лабга суртадиган помадалар;

хушбўй атирлар, гул одеколонлари;

сочни парваришлаш бўйича шампунлар, эмульсиялар ва турли суюқликлар;

ҳар хил терилар учун турли тусдаги упалар ва аёллар туалетининг бошқа воситаларини

ЕТКАЗИБ БЕРАДИ

ЁДДА ТУТИНГ! ПАРВАРИШЛАНГАН ЮЗ ВА СОҒЛОМ СОЧ ЯХШИ КАЙФИЯТ ЯРАТАДИ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ◆ ТЕЛЕФОНЛАР эълонлар — 338142. коммутатор — 330249 дан 330258 гача.

Б. — 51. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 01245.